Kirkollishallituksen istunto 26.11.2026
Esityslista nro 11/2026

Aika:	26.11.2026 (kokous alkaa heti kirkolliskokouksen päättymisen jälkeen)
Paikka:	Valamon luostari
Läsnä:	Arkkipiispa **Elia** (puheenjohtaja), metropoliitta **Arseni**, piispa **Sergei,** rovasti **Mikko Sidoroff, Ritva Bly, Tanja Leskinen, Peter Saramo**
Esittelijät:	Palvelukeskuksen johtaja **Jari Rönkkö,** talouspäällikkö **Henna Mynttinen**
Sihteeri:	Jari Rönkkö

***

Puheenjohtaja
§ 153
Kokouksen avaaminen

Puheenjohtaja avaa kokouksen, pidetään alkuhartaus.

***

Puheenjohtaja
§ 154
Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Esitys:
Kokous todetaan laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi

***

Karjalankatu 1, 70110 Kuopio
puh. 0206 100 210, faksi 0206 100 211
kirkollishallitus@ort.fi

Puheenjohtaja
§ 155
Pöytäkirjan tarkastajat

Esitys:
Pöytäkirjantarkastajiksi ehdotetaan valittavaksi rovasti Mikko Sidoroff ja Ritva Bly.

***

Puheenjohtaja
§ 156
Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen

Taustaa:
Kirkollishallituksen jäsenille on lähetetty esityslista 11/2026 19.11.2026.

Päätös:

***

Talouspäällikön esittely
§ 157
Suomen ortodoksisen kirkon talouden seuranta 2026

Liite 157a. OSITTAIN SALASSA PIDETTÄVÄ Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999 24§ 1. mom. alakohta 23.

Vuoden 2026 talousarvio on vuoden 2025 kirkolliskokouksen hyväksymä. Talousarvion sitovuustaso on kustannuspaikka.

Tuloslaskelman toteumavertailun ja muiden tiedossa olevien asioiden perusteella on syytä arvioida, että kolmen kustannuspaikan budjetti voi ylittyä vuonna 2026.

- Talousarvio vaiheessa ei osattu ennustaa kaikkia tietohallintoon liittyviä kuluja. Tilikauden aikana on uusittu IT-laitteistoa sekä parannettu tietoturvaan liittyviä ratkaisuja.
- Viestinnän henkilöstökulut ja sivuston ylläpitokulut ovat olleet arvioitua suuremmat vuonna 2026.
- Muiden vuokrahuoneistojen osalta tilikauden aikana on maksettu yhden asunnon osalta taloyhtiöremontin kuluja sekä vuokrakuluja enemmän kuin oli arvioitu.

Suomen ortodoksinen kirkko sai vuonna 2025 testamentin. Testamentin kohteena ollut omaisuus on jaettu vuonna 2026 ja kirjattu ortodoksisen kirkon kirjanpitoon. Testamentti parantaa Suomen ortodoksisen kirkon tilikauden 2026 tulosta. **Liitteet 157 a-c.**

Esitys:
Kirkollishallitus on saanut tiedoksi talouden raportit sekä arvion budjetin ylityksistä. Lopulliset kustannukset vuodelta 2026 kirkollishallitus käsittelee vuoden 2026 tilinpäätöksen yhteydessä.

Perustelut:
Suomen ortodoksisen kirkon taloussäännön 19§ mukaan toiminnasta ja taloudesta on annettava tietoja kirkollishallituksen kollegiolle.

Päätös:

***

Talouspäällikön esittely
§ 158
Sijoituskatsaus (EI JULKINEN)

Liitteet 158 a-g ovat salassa pidettäviä. Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta 621/1999 § 24, 1. mom. alakohta 17.

***

Palvelukeskuksen johtajan esittely
§ 159
EU:n monivuotinen rahoituskehys 2028–2034 ja Suomen kansallisen ja alueellisen kumppanuussuunnitelman (NRP) valmistelu

Taustaa:
Euroopan unionissa valmistellaan vuosien 2028–2034 monivuotista rahoituskehystä (MFF) sekä siihen liittyvää kansallista ja alueellista kumppanuussuunnitelmaa (NRP). Uudistuksessa useita nykyisin erillisiä EU:n rahoitusohjelmia on tarkoitus koota yhden kansallisen suunnitelman piiriin. EU:n rahoituskehystä ja sen toimeenpanoa koskevat neuvottelut ovat edelleen kesken.

Suomessa kansallisen kumppanuussuunnitelman valmistelua koordinoi valtiovarainministeriö yhteistyössä valtioneuvoston kanslian kanssa. Valmistelun

lähtökohtana on viiteen teemakokonaisuuteen perustuva rakenne. Suunnitelmaluonnos ja hallintorakenteen luonnos on tavoitteena laatia keväällä 2027.

Suomen ortodoksisen kirkon näkökulmasta keskeinen kysymys on kirkollisen rakennusperinnön korjausrakentamisen rahoitusmahdollisuuksien turvaaminen tulevalla EU:n ohjelmakaudella. Nykyiseen EU-rahoitukseen sisältyvän EAKR-ohjelman kaltaisen rahoituksen jatkuvuus ja kirkollisten rakennusten korjaushankkeiden asema uudessa rahoitusjärjestelmässä ovat vielä avoimia.

Opetus- ja kulttuuriministeriön edustajan kanssa on käyty keskusteluita uuden rahoituskehyksen valmistelusta ja kirkollisen rakennusperinnön korjausrakentamisen mahdollisuuksista. Keskusteluiden perusteella ympäristöministeriö olisi luonteva ensimmäinen yhteystaho asian edistämisessä. Kirkkojen korjausrakentamiselle ei kuitenkaan ole vielä vahvistettu erillistä rahoituskokonaisuutta eikä sen lopullista hallinnointivastuuta.

Asian edistämiseksi on alustavasti oltu yhteydessä myös Suomen evankelis-luterilaiseen kirkkoon. Mahdollisena etenemistapana on yhteisen hankeaihion valmistelu yhteistyössä evankelis-luterilaisen kirkon, soveltuvien oppilaitosten ja rakennusperinnön asiantuntijoiden kanssa. Tavoitteena olisi edistää kirkollisen rakennusperinnön kestävän korjaamisen ja korjausosaamisen huomioon ottamista Suomen kansallisessa kumppanuussuunnitelmassa.

Esitys:
Kirkollishallitus keskustelee NRP:n ja EU:n rahoituskehyksen 2028–2034 valmistelutilanteesta sekä linjaa kirkon jatkotoimenpiteet.
Perustelut:
EU:n uuden rahoituskehyksen ja Suomen kansallisen kumppanuussuunnitelman valmistelu on vaiheessa, jossa kirkolla on mahdollisuus pyrkiä vaikuttamaan tulevan ohjelmakauden rahoituksen sisältöihin ja painotuksiin.

Kirkollisen rakennusperinnön korjausrakentamisen rahoitusmahdollisuuksien turvaaminen edellyttää ennakoivaa valmistelua, yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa sekä yhteydenpitoa suunnitelman valmistelusta vastaaviin ministeriöihin.

Koska rahoitusjärjestelmän lopullinen sisältö, tukikelpoisuuden edellytykset ja valmistelun aikataulu ovat vielä avoimia, on tarkoituksenmukaista, että kirkollishallitus linjaa asian jatkovalmistelun tavoitteet ja etenemistavan ennen mahdollisia yksityiskohtaisia hankesuunnitelmia.

Liite 159. NRP ja EU:n rahoituskehys 2028–2034, taustamuistio 3.11.2026 (ei julkinen, valmisteluaineistoa).

Päätös:

***

Palvelukeskuksen johtajan esittely
§ 160
Turun ortodoksisen seurakunnan kriisiavustushakemus

Taustaa:
Turun ortodoksinen seurakunta on 4.11.2026 päivätyllä hakemuksellaan anonut kirkollishallitukselta 20 000 euron kriisiavustusta määräaikaisen pastoraalisen ja hallinnollisen henkilöstöresurssin palkkaamiseen vuoden 2026 lopun ja vuoden 2027 aikana. Avustuksen tarkoituksena on turvata seurakunnan perustehtävän toteutuminen, keventää henkilöstön työkuormaa sekä vahvistaa seurakunnan edellytyksiä huolehtia Pyhän marttyyrikeisarinna Aleksandran kirkon laajaan korjaushankkeeseen liittyvistä velvoitteista. **Liite 160.**

Seurakunnan pääkirkossa on rakennuksen perustusten painumisen seurauksena todettu vakavia rakenteellisia vaurioita. Kirkon säilyttäminen edellyttää mittavaa kolmivaiheista korjaushanketta, jonka alustava kokonaiskustannusarvio on 7,9 miljoonaa euroa. Ensimmäisen, perustusten vahvistamista koskevan vaiheen kustannusarvio on noin 6 miljoonaa euroa. Korjaushankkeen arvioitu kokonaiskesto on 5–6 vuotta korjaustöiden käynnistymisestä. Seurakunnan oma rahoitusosuus on 2 miljoonaa euroa.

Korjaushankkeen valmistelu on aiheuttanut seurakunnalle huomattavaa ylimääräistä hallinnollista ja toiminnallista kuormitusta. Erityisesti kirkkoherra on joutunut vastaamaan varsinaisen seurakuntatyönsä ohella korjaushankkeen suunnitteluun, asiantuntijayhteistyöhön, viranomaisasioihin ja vahingonkorvausneuvotteluihin liittyvistä tehtävistä. Ulkopuolisten asiantuntijapalvelujen käyttämisestä huolimatta seurakunnan johdolle jää merkittävä määrä hankkeen valmisteluun ja koordinointiin liittyviä tehtäviä.

Kirkolliskokous on perustanut kirkon toiminta-avustuksiin (301) erillisen kriisiavustuskategorian, jonka tarkoituksena on varautua seurakuntien yllättäviin kriisitilanteisiin. Kirkolliskokouksen päätöksen mukaisesti kirkollishallitus harkitsee avustuksen tarpeen ja päättää sen myöntämisestä. Kirkon vuoden 2026 talousarviossa kriisiavustuksiin on varattu 30 000 euroa.

Esitys:
Kirkollishallitus myöntää Turun ortodoksiselle seurakunnalle 20 000 euron kriisiavustuksen vuoden 2026 talousarvion määrärahasta Toiminta-avustukset, kriisiavustus (301).

Avustus myönnetään määräaikaisen pastoraalisen ja hallinnollisen henkilöstöresurssin vahvistamiseen Pyhän Aleksandran kirkon korjaushankkeen aikana.

Perustelut:
Turun ortodoksisen seurakunnan tilanne on poikkeuksellinen. Pyhän Aleksandran kirkon vakavat rakenteelliset vauriot ja niiden korjaamiseksi välttämätön mittava korjaushanke muodostavat seurakunnalle huomattavan taloudellisen ja toiminnallisen rasitteen. Kyse ei ole tavanomaisesta kiinteistön peruskorjauksesta, vaan kulttuurihistoriallisesti merkittävän kirkkorakennuksen säilyttämisestä. Hankkeen laajuus ja pitkä kesto ylittävät olennaisesti seurakunnan tavanomaiset toiminnalliset voimavarat.

Korjaushankkeen valmistelu ja toteuttaminen edellyttävät seurakunnan johdolta pitkäaikaista ja poikkeuksellisen suurta työpanosta. Hakemuksen perusteella erityisesti kirkkoherran työkuormitus on kasvanut huomattavasti, ja nykyisillä henkilöstöresursseilla korjaushankkeen edellyttämien tehtävien hoitaminen vaarantaa henkilöstön jaksamista sekä vaikeuttaa seurakunnan perustehtävien asianmukaista toteuttamista.

Kirkollishallitus pitää tärkeänä varmistaa, ettei Pyhän Aleksandran kirkon korjaushankkeen eteneminen vaarannu seurakunnan henkilöstön liiallisen kuormittumisen tai työuupumisen vuoksi. Hankkeen onnistuminen edellyttää seurakunnan johdon ja henkilöstön toimintakyvyn säilymistä koko pitkäkestoisen korjausprosessin ajan. Määräaikaisen lisähenkilöstöresurssin avulla voidaan jakaa työtehtäviä tarkoituksenmukaisemmin, vähentää henkilöstön kuormitusta ja turvata korjaushankkeen valmistelun ja toteuttamisen jatkuvuus.

Avustuksen myöntäminen on perusteltua myös seurakunnan hengellisen perustehtävän turvaamiseksi. Korjaushankkeen aiheuttama poikkeuksellinen työmäärä ei saa vaarantaa jumalanpalveluselämän, kirkollisten toimitusten eikä seurakunnan muun hengellisen ja kasvatuksellisen toiminnan jatkuvuutta.

Hakemuksessa kuvattu tilanne vastaa kirkolliskokouksen perustaman kriisiavustuskategorian tarkoitusta. Kyseessä on ennalta arvaamattomista rakennuksen vaurioista aiheutunut poikkeuksellinen ja pitkäkestoinen tilanne, jonka hallitseminen edellyttää seurakunnan tavanomaisia henkilöstöresursseja täydentäviä toimenpiteitä.

Päätös:

***

Palvelukeskuksen johtajan esittely
§ 161
Pohjois-Suomen ortodoksisen seurakunnan seurakunnanvaltuuston kokouksen 7.11.2026 päätöksen (26 §) vahvistaminen

Liite 161 b Ei-julkinen JulkL 7 § 2 mom.

Pohjois-Suomen ortodoksisen seurakunnan seurakunnanvaltuusto on kokouksessaan 7.11.2026 pöytäkirjan 26 §:n kohdalla tehnyt päätöksen Sotkamossa sijaitsevan Metsäkorpi- kiinteistön (765-405-9-29) myymisestä Metsäkemppi Oy:lle 140 500 €:n kauppahinnasta.

Päätöksen perusteluiden mukaan Metsäkorpi- kiinteistön omistaminen ei ole seurakunnalle taloudellisesti kannattavaa, koska kiinteät kulut ylittävät kiinteistöstä lähivuosikymmeninä odotettavissa olevat tuotot. Järjestettyyn tarjouskilpailuun seurakunta sai viisi tarjousta, joista Metsäkemppi Oy:n tarjous oli korkein.

Liitteet 161 a-d.

Seurakunnanvaltuuston päätös on lainvoimainen.

OrtL 98 §:n 1 momentin 1-kohdan mukaan seurakunnanvaltuuston päätös on alistettava kirkollishallituksen vahvistettavaksi, ennen kuin päätös saadaan panna täytäntöön, jos päätös koskee kiinteän omaisuuden myymistä, vaihtamista, muuta luovuttamista tai vuokraamista yli kymmenen vuoden määräajaksi tai panttaamista.

Esitys:
Kirkollishallitus vahvistaa Pohjois-Suomen seurakunnan seurakunnanvaltuuston päätöksen 7.11.2026 (26 §), jolla seurakunta on päättänyt Sotkamossa sijaitsevan Metsäkorpi-kiinteistön (765-405-9-29) myymisestä Metsäkemppi Oy:lle 140 500 €:n kauppahinnasta.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Perustelut:
OrtL 98 §:n 4 momentin mukaan, jollei alistettu päätös ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä taikka mene viranomaisen toimivaltaa ulommaksi tai ole muuten lainvastainen ja jollei se myöskään ole epätarkoituksenmukainen, se on vahvistettava. Päätökseen voidaan vahvistettaessa tehdä asiasisältöön vaikuttamattomia oikaisuluonteisia korjauksia.

Seurakunnanvaltuuston päätöstä on edellä mainittujen seikkojen nojalla pidettävä sekä laillisena että tarkoituksenmukaisena, minkä vuoksi päätöksen vahvistamiselle ei ole esteitä.

Päätös:

***

Palvelukeskuksen johtajan esittely
§ 162
Kirkolliskokousvaalien toimihenkilöiden palkkiot

Taustaa:
Kirkolliskokousvaalin toimitsijoille on kirkollishallituksen päätöksellä korvattu kuluja keskushallinnon varoista.

Esitys:
Matkakulut korvataan halvimman matkustustavan mukaan ja lisäksi maksetaan 40 euron palkkio vaalipäivää kohden. Päivärahaa ei makseta. Kulut kohdennetaan kirkollishallituksen kustannuspaikalle.

Perustelut:
Ortodoksisen kirkon kirkkojärjestyksen 44§:n mukaan kirkolliskokouksen edustajavaalien vaalitoimitsijoiden kokouspalkkio, matkakustannusten korvaus ja päiväraha maksetaan kirkon keskusrahastosta kirkollishallituksen päätöksen mukaan. Maallikkojen edustajien vaalin valitsijamiesten matkakustannusten korvauksen ja päivärahan maksavat seurakunnat.

Päätös:

***

Palvelukeskuksen johtajan esittely
§ 163
Suomen ortodoksisen kirkon tarpeettoman pankkitilin lopetus
(EI JULKINEN)

***

Palvelukeskuksen johtajan esittely
§ 164
Vuoden 2027 kirkollishallituksen kollegion aikataulujen vahvistaminen

Esitys:
Kirkollishallituksen kollegio kokoontuu vuonna 2027 seuraavasti:

- 07.01.2027
- 28.01.2027
- 04.03.2027
- 31.03.2027
- 22.04.2027
- 28.05.2027
- 03.09.2027
- 24.09.2027
- 15.10.2027
- 24.11.2027

Perustelut:
Kollegion istuntoaikataulua määrittää kirkkovuosi sekä kirkollishallituksen vuosittain toistuvat tehtävät ja aikaisemmin muodostuneet käytännöt. Puheenjohtaja voi halutessaan kutsua ylimääräisen kokouksen.

Vuoden 2027 kokouksissa käsitellään ainakin seuraavat asiat:

07.01.2027 Teams-kokous (esityslista lähetetään 4.1.) Kirkolliskokousvaaliin liittyvät rutiiniasiat.
28.01.2027 käsitellään kirkolliskokouksesta esille nousseita asioita ja niiden jatkotoimia.
04.03.2027 käsitellään kirkolliskokouksesta esille nousseita asioita ja niiden jatkotoimia.
31.03.2027 Käsitellään kirkolliskokousvaalin tuloksen vahvistaminen.
22.04.2027 käsitellään kirkon tilinpäätöksen vahvistaminen.
28.05.2027 kokous kirkolliskokousseminaarin yhteydessä Helsingin hiippakunnan alueella.
03.09.2027 käsitellään kirkolliskokoukselle saapuneita aloitteita.
24.09.2027 käsitellään kirkolliskokoukselle saapuneita aloitteita.
15.10.2027 vahvistetaan kirkolliskokouksen asialuettelo ja käsitellään muut mahdolliset kirkolliskokousasiat.
24.11.2027 uuden kollegion järjestäytymiskokous.

Päätös:

***

Tiedoksi
§ 165

a) Kaj Appelbergin kirjoitus 10.10.2026. Asia valmistellaan kirkollishallituksen 28.1.2027 pidettävään kokoukseen. **Liite 165a**. **SALASSA PIDETTÄVÄ** Julk L 24 § 1 mom alakohta 6
b) Asutusmuseosäätiön selvitys, **liite 165b.**

Esitys:
Merkitään tiedoksi.

Päätös:

***

Muut asiat
§ 166

***

Seuraavan kokouksen ajankohta
§ 167

Seuraava kirkollishallituksen istunto on 7.1.2027 (Teams-kokous).

Kokouksen päättäminen
§ 168

***